

Az 1/2003/EK tanácsi rendelet 27. cikkének (4) bekezdése értelmében közzétett közlemény a COMP/39.142 – Toyota ügyben

(2007/C 66/10)

1. BEVEZETÉS

Az 1/2003/EK tanácsi rendelet 9. cikke⁽¹⁾ szerint azokban az esetekben, amelyekben a Bizottság olyan határozatot szándékozik elfogadni, amely a jogsértés megszüntetését írja elő, és az érintett vállalkozások olyan kötelezettségvállalásokat ajánlanak fel, hogy a Bizottság által számukra az előzetes értékelésben kifejezett elvárásoknak eleget tesznek, a Bizottság határozatával ezeket a kötelezettségvállalásokat a vállalkozások számára kötelezővé teheti. Az ilyen határozat határozott időre fogadható el és azt mondja ki, hogy a Bizottság részéről semmilyen további intézkedés nem indokolható. Ugyanazon rendelet 27. cikkének (4) bekezdése szerint a Bizottság tömör összefoglalót tesz közzé az ügyről és a kötelezettségvállalások fő tartalmáról. Az érintett felek észrevételeiket a Bizottság által meghatározott határidőn belül nyújthatják be.

2. AZ ESET ÖSSZEFOGLALÁSA

Ez az ügy a Toyota Motor Europe NV/SA (a továbbiakban Toyota) által független gépjárműjavítók rendelkezésére bocsátandó műszaki javítási információkkal kapcsolatos. A Bizottság vizsgálataiból kiderül, hogy a Toyota feltehetőleg jóval az 1400/2002/EK rendeletben⁽²⁾ előírt átmeneti időszak lejártát követően sem tette közzé a műszaki javítási információk bizonyos fajtáit. Azonkívül, a Bizottság vizsgálatainak elindításáig, a Bizottság előzetes értékelésében foglaltak alapján, a Toyota még nem hozta létre azt a hatékony rendszert sem, amely lehetővé tenné a független gépjárműjavítók számára, hogy szabadon hozzáférhessenek a műszaki javítási információkhoz. Annak ellenére, hogy a Toyota a Bizottság által folytatott vizsgálatok ideje alatt javított a műszaki információk hozzáférhetőségén azáltal, hogy növelte a TechDoc néven ismert honlapján (a továbbiakban TI-honlap) a rendelkezésre álló információk nyelvi lefedettségét és megemelte az említett honlapon elérhető modell-fajták számát, úgy tűnik azonban, hogy a független gépjárműjavítók számára készített információk még mindig hiányosak.

2006. decemberében a Bizottság elindította az eljárást, és megküldte a Toyotának előzetes értékelését, amelyben előzetes véleményként megállapítja, hogy a Toyotának az értékesítés utáni szolgáltatásokat nyújtó partnereivel kötött megállapodásai összeegyeztethető-e az EK-Szerződés 81.cikkének (1) bekezdésével.

A Toyota által kötött szolgáltatási és alkatrész-forgalmazási megállapodásai megkövetelik a vele szerződésben álló hálózataitól, hogy a márkatípusnak megfelelő specifikus javítási szolgáltatások teljes körét biztosítsák, a más és/vagy célirányosabb szolgáltatást nyújtani kívánó vállalkozásokat, valamint az önálló alkatrész-nagykereskedőket pedig kizárják. A Bizottság aggályosnak találta, hogy az ilyen megállapodásokból származó lehetséges kedvezőtlen hatásokat még fokozhatja, hogy a Toyota nem biztosít megfelelő hozzáférést a független gépjárműjavítók számára a műszaki információkhoz. A Bizottság előzetes elemzése alapján az ilyen gyakorlat feltehetően hozzájárult a független gépjárműjavítók piaci helyzetének gyengüléséhez, ami a független alkatrész-kereskedők piaci részesedésének szűkülé-

séhez vezethetett, valamint a fogyasztóknak is tetemes károkat okozhatott az alkatrész-választék jelentős csökkenése, a javítások árának emelkedése, a javítóüzemek számának csökkenése az esetleg felmerülő biztonsági kérdések, valamint az innovációs javítóüzemekhez való hozzáférés hiánya folytán.

Ezen felül amiatt, hogy a Toyota állítólag nem biztosít a független gépjárműjavítók számára megfelelő hozzáférést a műszaki információkhoz, úgy tűnik, hogy az értékesítés utáni szolgáltatást nyújtó partnereivel kötött megállapodások nem élhetnek az 1400/2002/EK rendeletben biztosított mentességgel, hiszen az említett rendelet 4. cikkének (2) bekezdése alapján az előírt mentesség nem alkalmazható azokban az esetekben, ha a gépjárművek szállítói megtagadják a független piaci szereplőktől a hozzáférést bármilyen, az érintett gépjárművek karbantartásához és javításához szükséges műszaki információkhoz, diagnosztikai és egyéb felszerelésekhez, szerszámokhoz – beleértve az idetartozó szoftvereket –, valamint képzéshez.

A Bizottság végül arra az előzetes következtetésre jutott, hogy figyelembe véve a műszaki információkhoz történő hozzáférés hiányát, a Toyota és a vele szerződésben álló gépjárműjavítók közötti megállapodásoknak kevés esélyük van, hogy a 81. cikk (3) bekezdésében előírt kedvezményekben részesülhessenek. Azok a hatékonyságnövelő tényezők, amelyek a szerződéses gépjárműjavítók kiválasztott hálózatának működése révén lényegében elvárhatók lennének, úgy tűnik, hogy nem ellensúlyozzák a versenyre gyakorolt negatív hatásokat, amelyek abból erednek, hogy a független piaci szereplőknek nem biztosítanak megfelelő hozzáférést a márkával kapcsolatos műszaki javítási információkhoz, illetve ennek folyományaként abból, hogy a Toyota szerződéses hálózatai védve vannak a független gépjárműjavító ágazat által gyakorolt versenyképesszertől.

3. A FELAJÁNLOTT KÖTELEZETTSÉGVÁLLALÁSOK LÉNYEGE

Toyota a Bizottság előzetes értékelésben szereplő, a versennyel kapcsolatos aggályok orvoslására kötelezettségvállalásokat ajánlott fel a Bizottságnak. Javasolja, hogy az említett kötelezettségvállalások 2010. május 31-ig maradjanak hatályban. Az említett kötelezettségvállalások rövid összefoglalója az alábbiakban található, valamint annak angol nyelvű változata a Versenypolitikai Főigazgatóság honlapján olvasható: http://ec.europa.eu.com/competition/index_en.html.

3.1. A rendelkezésre bocsátandó műszaki információk

A rendelkezésre bocsátandó információk körét a független és a szerződésben álló gépjárműjavítók közötti hátrányos megkülönböztetés tilalmának elve határozza meg. Ennek fényében, a Toyota biztosítja, hogy az általa szállított gépjárművek javításához és karbantartásához szükséges valamennyi műszaki információt, szerszámot, berendezést, szoftvert és képzést, amelyet a szerződéses gépjárműjavítói, és/vagy bármely EU-tagállamban működő független importőrjei rendelkezésére bocsát, a Toyota saját maga vagy az ő nevében más a független gépjárműjavítók számára is elérhetővé tesz.

⁽¹⁾ HL L 1., 2003.1.4., 1. o.

⁽²⁾ HL L 203., 2002.8.1., 30. o.

A „műszaki információ” körébe az 1400/2002/EK rendelet 4. cikkének (2) bekezdése értelmében beletartozik minden olyan információ, amelyet a Toyotával szerződésben álló gépjárműjavítók rendelkezésére bocsátanak a gépjárművek javítása és karbantartása céljából. Ide sorolhatók például a frissítésekkel együtt – azon szoftverek, hibakódok és egyéb paraméterek, amelyek a Toyota által javasolt beállítások kezdeti elvégzésekor, illetve visszaállításakor szükségesek az elektronikus vezérlőegységek (ECU-k) működtetéséhez, a gépjárművek azonosítására szolgáló módszerek, az alkatrészek katalógusa, a gyakorlati tapasztalatból származó, jellemzően egy adott típust, illetve (gyártási) tételt érintő problémákra kidolgozott megoldások, valamint a visszahívásról és egyéb, a szerződéses javítóhálózaton belül térítés nélkül elvégezhető javításokról szóló felhívások.

A szerszámokhoz történő hozzáférés magában foglalja a hozzáférést az elektronikus diagnosztikai és egyéb, javításra használt szerszámokhoz, és a hozzájuk tartozó rendszeresen frissített szoftverekhez, valamint az azokhoz kapcsolódó értékesítés utáni szolgáltatásokhoz.

A javasolt kötelezettségvállalások kötelezik a Toyotát és a vele szerződésben álló vállalkozókat, de nem kötelezik közvetlen módon a Toyota márkájú gépjárműveket importáló független vállalkozókat, amelyek „nem szerződésben álló forgalomba hozatallal és értékesítéssel foglalkozó nemzeti társaságok” néven ismertek. Azokban a tagállamokban, amelyekben a Toyota a vele nem szerződésben álló kereskedelmi vállalkozók révén forgalmazza gépjárműveit, a Toyota beleegyezett, hogy szerződésben vállalt kötelezettség alapján kötelezi az említett vállalkozókat arra, hogy a vele nem szerződésben álló kereskedelmi vállalkozóit ellássák minden olyan műszaki információval, vagy a műszaki információk nyelvi változataival, amelyeket a szóban forgó ország szerződésben álló gépjárműjavítói rendelkezésére bocsátottak. A Toyota vállalta, hogy e közlemény 3.2. szakaszában előírt elveknek megfelelően az említett műszaki információkat, illetve azok nyelvi változatait haladéktalanul a TI-honlapján közzéteszi.

A rendelet (26) preambulumbekzdése értelmében, a Toyota nem köteles a független gépjárműjavítókat olyan műszaki információval ellátni, amely lehetővé tenné egy harmadik fél számára a fedélzeti lopásgátló készülék megkerülését vagy hatástalanítását és/vagy az elektronikus szerkezetek újrakalibrálását⁽¹⁾, illetve a gépjármű teljesítményét korlátozó szerkezetek szakszerűtlen kezelését. Mint minden uniós jogszabály alóli kivétel esetében, a (26) preambulumbekzdést is szigorúan kell értelmezni, és amennyiben a Toyota az említett kivételre hivatkozik, amikor visszatartja a független gépjárműjavítóktól a műszaki információkat, egyben arra is kötelezi magát, hogy a visszatartott információk mennyisége olyan mértékben legyen meghatározva, amely megfelel a (26) preambulumbekzdésben előírtaknak, továbbá arra is, hogy az említett információk hiánya ne akadályozza meg a független gépjárműjavítókat abban, hogy a (26) preambulumbekzdésben meghatározott javítási műveletektől eltérő műveleteket is elvégezhesenek, beleértve az elektronikus vezérlőegységen (ECU), a légszákon, a biztonsági öv előfeszítettségét meghatározó szerkezeten, illetve a központi zárrendszer elemein elvégzendő beavatkozásokat.

(1) Vagyis az ECU-k eredeti beállításainak nem a Toyota által javasolt módon történő módosítását.

3.2. A médiumok

A rendelet 4. cikkének (2) bekezdése előírja, hogy a műszaki információkat a független gépjárműjavítók igényeivel arányos módon kell hozzáférhetővé tenni. Ez magában foglalja azt is, hogy mind az információk átengedése, mind az árképzés annak figyelembe vételével történik, hogy a független gépjárműjavítók milyen mértékben használják fel az információkat.

A Toyota a TI-honlapjára felvisz minden olyan műszaki információt, amelyek az 1997. január elseje óta forgalomba hozott modellekkel kapcsolatosak, és gondoskodik arról, hogy minden naprakész műszaki információ legyen mindig megtalálható a TI-honlapon, illetve minden jogutódnak számító honlapján. Ezen felül, a Toyota gondoskodik arról, hogy az említett honlap legyen könnyen megtalálható és a műszaki információk rendelkezésére bocsátásához alkalmazott eljárások teljesítményszintje legyen olyan, mint amelyet a vele szerződésben álló tagjainak erre a célra biztosít. Abban az esetben, ha a Toyota, vagy bármely más, a Toyota nevében eljáró vállalkozó a Toyotával szerződésben álló gépjárműjavítóknak az EU valamelyik nyelvén bocsát rendelkezésre műszaki információkat, a Toyota gondoskodik arról, hogy az említett nyelvi változat késedelem nélkül felkerüljön a TI-honlapjára.

Ami a Toyota által 1997. január elseje óta és 2000. január elsejét megelőzően piacra bocsátott gépjárműmodellekre vonatkozó műszaki információkat illeti, és amelyek jelenleg nem érhetők el a TI-honlapon, a Toyota vállalta, hogy azokat 2007. december 31-ig elérhetővé teszi.

A Toyota a honlapjához való hozzáférés költségét a vele szerződésben álló gépjárműjavítók által a Toyota intranethez való hozzáférésre fizetett előfizetési díj alapján határozza meg, ami 2 400 EUR évente. A rendeletben előírt arányossági követelmények betartása érdekében, a Toyota mindamellet belegeyedik arányos mértékű havi-, heti-, napi-, négy órás-, három órás-, két órás-, és egy órás időtartamú, óránként 3 EUR, két óránként 6 EUR, 3 óránként 9 EUR, négy óránként 12 EUR, egy napra 16 EUR, egy hétre 72 EUR és egy hónapra 240 EUR nagyságú hozzáférés-előfizetési díj alkalmazására. A Toyota hozzájárul a hozzáférés-biztosító díjazási rendszer megtartásához és ahhoz, hogy az említett hozzáférés-biztosító rendszer díj emelkedésének mértéke ne haladhatja meg az Európai Unión belüli infláció emelkedésének átlagos mértékét.

3.3. A minimumszabályok elve

A Toyota kötelezettségvállalásai nem sérthetik a közösségi vagy a nemzeti jog által előírt jelenlegi vagy jövőbeni követelményeket, amelyek kiterjeszthetik a Toyota által a független gépjárműjavítók rendelkezésére bocsátott műszaki információk körét és/vagy az ilyen információkhoz történő hozzáférés kedvezőbb körülményeit fctetik le.

3.4. Vitarendezés

A Toyota kötelezi magát, hogy az alábbiakban ismertetett panaszok kezelésére vonatkozó eljárást megvalósítja, és az említett eljárás alkalmas lesz minden olyan panasz kezelésére, amely az Európai Unióban telephellyel rendelkező független gépjárműjavító, illetve független gépjárműjavító szövetsege által nyújt be műszaki információkhoz való hozzáféréssel kapcsolatosan.

A eredeti értesítést követően, a forgalomba hozatallal és az értékesítéssel foglalkozó nemzeti társaság kezeli a panaszokat első lépésben, saját hatáskörén belül, kijelölt panaszkezelő segítségével. Az ilyen panaszkezelő megvizsgálja a panaszt, kiegészítő információval, illetve magyarázattal szolgál, és/vagy megoldást javasol a panasztevőnek. Abban az esetben, ha a panaszkezelő és a panaszos a panaszt illetően nem tud megegyezésre jutni, a panaszkezelő a panasszal haladéktalanul a Toyota által létrehozott ügyfélszolgálathoz fordul, kivéve, ha a megállapodás elmaradásának oka a független gépjárműjavító, illetve a független gépjárműjavítók szövetsége részéről megoldásra való törekvési szándék hiányából származik. Ebben az esetben a Toyota az ügyben vizsgálatot folytat, és a panaszkezelő álláspontját vagy megerősíti vagy új megoldást javasol. Ha a Toyota és a panasztevő nem tud megegyezésre jutni a panaszt illetően, a Toyota kötelezettséget vállal arra, hogy az ügyben választottbíróhoz fordul. A panasztevő panasza a forgalomba hozatallal és az értékesítéssel foglalkozó nemzeti társasághoz történő benyújtástól számított 20 munkanapot követően kérheti, hogy panasza a választottbíróhoz eljuttasson.

Az említett bírászkodás az érintett nemzeti bírászkodás szabályainak figyelembevételével történik, és az említett jogi aktus szabályainak megfelelően, a választottbíró három választottbíróat nevez ki az ügy intézésére. A bírászkodás abban a tagállamban lesz, amelyikben a panasztevő székhelye található. A választottbírói eljárás azon a nyelven zajlik, amely az adott hely hivatalos eljárási nyelve.

A választottbírói eljárás nem érinti a jogot kérelem benyújtására az illetékes nemzeti bírósághoz.

4. FELKÉRÉS ÉSZREVÉTELEK MEGTÉTELÉRE

A piaci tesztelés függvényében a Bizottságnak szándékában áll az 1/2003/EK rendelet 9. cikkének (1) bekezdése értelmében elfogadni egy határozatot, amely megállapítja a fent összefoglalt és a Versenypolitikai Főigazgatóság⁽¹⁾ honlapján közzétett vállalatok kötelező jellegét. Az 1/2003/EK rendelet 27. cikkének (4) bekezdésével összhangban, a Bizottság felhívja az érdekelt harmadik feleket, hogy nyújtsák be észrevételeiket a javasolt kötelezettségvállalásokkal kapcsolatban. Az észrevételeknek e dokumentum közzétételétől számított egy hónapon belül kell beérkezniük a Bizottsághoz. Az észrevételek a Bizottsághoz e-mailben a comp-infotech@ec.europa.eu, címre, fax útján (fax: (32-2) 296 29 11), illetve a COMP/39.142 – Toyota feltüntetésével a következő postai címre küldhetők meg:

European Commission (Európai Bizottság)
Directorate-General for Competition (Versenypolitikai Főigazgatóság)
Antitrust Registry (Trösztellenes Hivatal)
J-70
B-1049 Brussels (Brüsszel)

Az eljárás során a jövőben szükségessé, illetve célszerűvé válhat, hogy e közlemény közzétételét követően a kötelezettségvállalásokat felajánló felek számára a megjegyzésekről szóló összefoglaló álljon rendelkezésre. Ezzel kapcsolatban kérjük, szíveskedjenek megjelölni, ha bármiféle bizalmas információt vagy üzleti titkot szerepeltettek. A jogos kéréseket tiszteletben tartjuk.

⁽¹⁾ http://ec.europa.eu/comm/competition/index_en.html